

Ověřování odrůd kmínu kořenného

Nejvýznamnější kořeninovou plodinou našeho zemědělství je kmín kořenný. Plochy i výnosy v praxi dosti výrazně kolísají v rozmezí zhruba 2000 až 5000 ha. Podle údajů Českého statistického úřadu dosáhla sklizňová plocha roce 2021 celkem 3183 ha s výnosem 0,83 t/ha, v roce 2022 již 3516 ha s výnosem 0,64 t/ha a na rok 2023 činí odhad sklizňové plochy podle sdružení Český kmín 2579 ha s výnosem 0,8 t/ha.

Na pěstitelských plochách jsou zastoupeny především tradiční dvouleté odrůdy kmínu domácího původu. Jejich zastoupení je odhadováno zhruba na 75 %. Na zbývající ploše je pěstována také domácí odrůda, a to ozimý kmín Aprim. Rovněž jsou registrovány

dvě odrůdy jarního kmínu, ale jejich rozšíření v praxi lze jen těžko odhadnout.

Pokusy s dvouletými odrůdami

Nezbytnou součástí registračního řízení je zkoušení užité

hodnoty odrůd. V současnosti jsou v případě kmínu kořenného zakládány pokusy pro zkoušení užité hodnoty s tradičními dvouletými odrůdami. Získané výsledky zkoušení jsou pravidelně publikovány, a jsou tak dispozici všem zájemcům,

Významné hospodářské vlastnosti registrovaných odrůd kmínu, výsledky z let 2020–2021, 2023

Kategorie odrůd	Prochan	Hlavní	Rekord
Odrůda	2019	2019	1978
Rok registrace	1990	2019	1978
Výnos semene (%), průměr 2,30 t/ha	103	99	98
Agronomická charakteristika			
Zralost (dny od Rekordu)	1	1	199
Délka rostlin (cm)	101	99	97
HTS (g)	2,66	2,58	2,51
Kvalita semene v sušině (2020–2021)			
Obsah silic (%)	4,04	4,30	4,55
Obsah karvonu v silici (%)	59,7	57,7	57,3
Obsah limonenu v silici (%)	37,4	39,3	39,9

Vysvětlivky: 9 = nejlepší hodnota, příznivá vlastnost, 1 = nejhorší hodnota, nevyhovující vlastnost

především pěstitelů a zpracovatelů.

Nejvyšších výnosů dosahují v současnosti odrůdy Prochan a Kamín. O něco nižší výnosovou úroveň má nejstarší registrovaná odrůda Rekord. Odrůdy Rekord a Kamín se vyznačují vyšším obsahem silic. V dalších hospodářských vlastnostech se odrůdy výrazně neliší, snad až na o něco

ranější zrání u odrůdy Rekord. Rovněž v zastoupení základních složek silice karvonu a limonenu nejsou výrazné rozdíly.

Závěr

V předjaří roku 2024 bude dostupné nové vydání publikace Seznam doporučených odrůd řepky olejky a Přehled odrůd hořčice bílé, máku setého, lnu olejného

Kvetoucí porost kmínu
Foto David Bouma

a kmínu kořenného s dalšími informacemi o odrůdách kmínu kořenného a dalších olejnin.

Ing. Petr Zehnálek,
Ústřední kontrolní a zkušební
ústav zemědělský

